

University of Mumbai

Phone – 68320000
Email – ar.bod.ac@fort.mu.ac.in

विद्याविषयक प्राधिकरणे
बैठका व सेवा विभाग
फोर्ट, मुंबई— ४०००३२.

ए.ए.एम.एस/आयसीसी/२०२४-२५/९

परिपत्रक:-

विषय:- राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची राज्यातील अमंलबजावणीच्या अनुषंगाने गठीत करण्यात आलेल्या सुकाणू समितीच्या दि.०८-०९ ऑक्टोबर, २०२४ रोजी झालेल्या बैठकीच्या अनुषंगाने माहिती सादर करणेबाबत.

मुंबई विद्यापीठाच्या अधिनस्त असलेले सर्व संलग्नित पदव्युत्तर महाविद्यालये/संस्था, यांचे प्राचार्य/संचालक यांना या परिपत्रकाद्वारे सुचित करण्यात येते की, महाराष्ट्र शासनाचे क्रमांक युएनआय/(१३६/२२)/विशि-१/ भाग-३/४८६६ दिनांक २५ ऑक्टोबर, २०२४ रोजीच्या पत्रानुसार मुद्दा क्र. ड नुसार OJT/Internship/Field Project संदर्भात महाविद्यालयांकडून माहिती मागविण्यात आली आहे.

ज्या महाविद्यालयांमध्ये पदव्युत्तर अभ्यासक्रम राबविला जातो त्यांनी दिनांक १५ नोव्हेंबर, २०२४ पर्यंत सदर माहिती संचालनालयास खालिल नमुद केलेल्या google form लिंक द्वारे पाठविण्यात यावी :-

गुगल लिंक — <https://forms.gle/F7iCdnGbtPMH5nGK7>

सदरबाबतचे परिपत्रक मुंबई विद्यापीठाच्या www.mu.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

मुंबई — ४०००३२
८ नोव्हेंबर, २०२४

(डॉ. प्रसाद कारंडे)
कुलसचिव

प्रती

सर्व संलग्नित पदव्युत्तर महाविद्यालये/संस्था यांचे प्राचार्य/संचालक.

महाराष्ट्र शासन

उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य,

४१२ ई, बहिरट पाटील चौक, मॉडेल कॉलनी, शिवाजीनगर पुणे-४११ ०१६

Web : www.dhepune.gov.in

E-mail: vishi.dhepune@nic.in

फोन नं.०२०/२६१२२११९

क्रमांक-युएनआय/(१३६/२२)/विशि-१/भाग-३

४८६६

दि.

25 OCT 2024

प्रति,

कुलसचिव,
सर्व अकृषी विद्यापीठे,
महाराष्ट्र राज्य.

विषय राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची राज्यातील अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने गठीत करण्यात आलेल्या सुकाणू समितीच्या दि.०८-०९ ऑक्टोबर, २०२४ रोजी झालेल्या बैठकीच्या अनुषंगाने माहिती सादर करणेबाबत.

संदर्भ १.शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक एनईपी-२०२२/प्र.क्र.०९/विशि-३ शिकाना दि.३० ऑगस्ट, २०२४
२.शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक एनईपी-२०२२/प्र.क्र.०९/विशि-३ शिकाना दि.१३ सप्टेंबर, २०२४

उपरोक्त विषयाबाबत संदर्भिय शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची राज्यातील अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने गठीत उपसमितीच्या अहवालातील शिफारसीच्या अंमलबजावणीसंदर्भात आढावा घेऊन येणाऱ्या अडचणी निवारणासाठी उपाययोजना सुचविण्यासाठी व मार्गदर्शन करणेसाठी संदर्भिय शासन निर्णयान्वये सुकाणू समिती पुनर्गठीत करण्यात आलेली आहे.

या समितीची बैठक दि ८-०९ ऑक्टोबर, २०२४ रोजी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे येथे आयोजित करण्यात आली होती. या बैठकीत मा.प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार विद्यापीठांनी खालील प्रकारची माहिती विहित नमुन्यात MS-office Excel आणि PDF स्वरूपात vishi.dhepune@nic.in या ईमेलवर तात्काळ सादर करण्यात यावी.

अ) ज्या महाविद्यालयांचे स्वतःचे संकेतस्थळ नाही अशा महाविद्यालयांची यादी

विद्यापीठाचे नाव				
अ.क्र.	महाविद्यालयाचे नाव	जिल्हा	प्रकार(स्वायत्त/संलग्नित)	व्यावसायिक/पारंपारिक

ब) शासन निर्णय दि.२० एप्रिल,२०२३, १६ मे,२०२३,०४ जुलै, २०२३ आणि शासन पत्र दि.१३ मार्च,२०२४ नुसार राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण अंमलबजावणी झालेल्या व्यावसायिक व पारंपारिक महाविद्यालयांची संख्या

विद्यापीठाचे नाव				
अ.क्र.	एकूण स्वायत्त महाविद्यालयांची संख्या	राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची अंमलबजावणी केलेल्या स्वायत्त महाविद्यालयांची संख्या	एकूण संलग्नित महाविद्यालयांची संख्या	राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची अंमलबजावणी केलेल्या संलग्नित महाविद्यालयांची संख्या

क) बीएसडब्ल्यू/एमएसडब्ल्यू/बीबीए/बीएमएस/बीसीए/एमबीए/एमसीए /हॉटेल मॅनेजमेंट/हॉस्पिटॅलिटी मॅनेजमेंट, जर्नॅलिझम इ.अभ्यासक्रमांना शासन निर्णय दि.२० एप्रिल,२०२३, १६ मे,२०२३,०४ जुलै, २०२३ आणि शासन पत्र दि.१३ मार्च,२०२४ नुसार राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण अंमलबजावणी केली आहे /नाही बाबतची माहिती

अ.क्र.	अभ्यासक्रम	राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची अंमलबजावणी केली आहे किंवा नाही	लागू केल्याचे वर्ष
१.	बीएसडब्ल्यू		
२	एमएसडब्ल्यू		
३	बीबीए		
४	बीएमएस		
५	बीसीए		
६	एमबीए		
७	एमसीए		
८	हॉटेल मॅनेजमेंट		
९	हॉस्पिटॅलिटी मॅनेजमेंट,		
१०	जर्नॅलिझम		

सदरील अभ्यासक्रमांचा संपूर्ण तपशील (Syllabus) समिती सदस्य प्रा.डॉ.कविता लघाटे यांचेकडे त्यांचा ई-मेल kavitalaghate@jbims.mu.ac.in व kavitalaghate@jbims.edu या ईमेलवर तात्काळ पाठविण्यात यावे.

ड) OJT/Internship/Field Project संदर्भात माहिती सादर करणेबाबत

OJT/Internship/Field Project संदर्भात महाविद्यालये व विद्यापीठाकडून माहिती मागविण्याकरिता खालीलप्रमाणे दोन google form तयार करण्यात आले असून त्यांची लिंक स्वतंत्रपणे खाली दिली आहे. लिंक क्र.१ ही फक्त विद्यापीठांकरिता असून लिंक क्र.२ ही विद्यापीठे व महाविद्यालयांमधील पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांकरिता आहे.

सदरची माहिती विद्यापीठांनी ज्या महाविद्यालयामध्ये पदव्युत्तर अभ्यासक्रम राबविला जातो अशा महाविद्यालयांना पाठवून माहितीचे संकलन दि.१५ नोव्हेंबर, २०२४ पर्यंत संचालनालयास google form द्वारे उपलब्ध होईल याची दक्षता विद्यापीठांनी घ्यावी.

तसेच सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी सदर गुगल फॉर्म लिंक क्रमांक २ ही आपल्या विभागातील ज्या महाविद्यालयामध्ये पदव्युत्तर अभ्यासक्रम राबविला जातो अशा महाविद्यालयांना पाठवावी व सर्व पदव्युत्तर महाविद्यालये सदरची माहिती google लिंक वर तात्काळ भरतील याबाबतची दक्षता घ्यावी.

गुगल लिंक खालीलप्रमाणे

अ.क्र.	गुगल लिंक		
	https://forms.gle/wB5YywKiLfVK2y1F6 गुगल फॉर्म लिंक क्र.१	राज्यातील अकृषी विद्यापीठामध्ये शैक्षणिक धोरण अंतर्गत सुरु करण्यात आलेल्या आंतरवासिता प्रोजेक्ट/ओजेटी संदर्भातील अभ्यासक्रमाची माहिती	खुद्द विद्यापीठांकरिता
	https://forms.gle/F7iCdnGbtPMH5nGK7 गुगल फॉर्म लिंक क्र.२	राज्यातील अकृषी विद्यापीठे व महाविद्यालयामधील पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण अंतर्गत सुरु करण्यात आलेल्या आंतरवासिता प्रोजेक्ट/ओजेटी संदर्भातील अभ्यासक्रमाची माहिती	अकृषी विद्यापीठे व महाविद्यालयामधील पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाकरिता

इ) IKS अभ्यासक्रमासंदर्भात माहिती

सर्व अकृषी विद्यापीठांनी जेनेरिक IKS संदर्भातील सर्व अभ्यासक्रमांची माहिती (Syllabus) समिती सदस्य तसेच IKS उपकार्यबल गटाच्या सदस्य प्रा.डॉ.सुप्रिया पाटील यांच्या spatilpumba@gmail.com या ईमेल पत्त्यावर तात्काळ पाठवावी.

ई) नॉन बीए/बीकॉम/बी.एस्सी अभ्यासक्रमांबाबतची माहिती

Non BA/B.Com/B.Sc अभ्यासक्रमांबाबत अकृषी विद्यापीठांनी तयार केलेला श्रेयांक आराखडयाची माहिती सर्व विद्यापीठांनी उपकार्यबल गटाचे प्रमुख डॉ.युगांक गोयल यांच्या yugank.goyal@flame.edu.in या ईमेल पत्त्यावर लवकरात लवकर पाठवावी.

उ) सुकाणू समितीमधील सदस्यांची विद्यापीठनिहाय मार्गदर्शक /समन्वयक म्हणून नियुक्ती

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून राज्यातील सर्व संलग्नित महाविद्यालयांना राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० अंमलबजावणी सुरु झाल्याने सर्व अकृषी विद्यापीठांना सुकाणू समितीच्या माध्यमातून मार्गदर्शक म्हणून सुकाणू समितीतील सदस्य विद्यापीठनिहाय खालीलप्रमाणे मार्गदर्शक/समन्वयक म्हणून नामनिर्देशन करण्यात आले आहे.

अ.क्र.	विद्यापीठाचे नाव	मार्गदर्शक/समन्वयक
१	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई	श्री.महेश दाबक, युगांक गोयल
२	श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई	डॉ.डी.टी.शिके, डॉ.अश्विनीकुमार शर्मा
३	डॉ.होमी भाभा राज्य विद्यापीठ, मुंबई	
३	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे	डॉ.माधव वेलिंग, डॉ.विलास सपकाळ, डॉ.प्रशांत मगर
४	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव	डॉ.आर.डी.कुलकर्णी, डॉ.वाल्मिक सरवदे
५	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर	डॉ.नितीन करमळकर, डॉ.व्ही.बी.गायकवाड
६	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर	डॉ.विलास सपकाळ, डॉ.क्रांतीकुमार पाटील
७	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर	डॉ.व्ही.एल.माहेश्वरी, डॉ.एफ.सी.रघुवंशी
८	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड	डॉ.मुरलीधर चांदेकर, डॉ.वाल्मिक सरवदे
९	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर	डॉ.जोगेद्रसिंग बिसेन, डॉ.कविता लघाटे, श्री.महेश दाबक
१०	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती	डॉ.अजय भामरे, श्री.अनिल राव
११	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली	डॉ.उज्वला चक्रदेव, डॉ.सुप्रिया पाटील
१२	कविकुलगुरू कालिदास संस्कृत विद्यापीठ, रामटेक नागपूर	
१३	यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक	डॉ.व्ही.एल.माहेश्वरी, श्री.अनिल राव
१४	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे रायगड	डॉ.आर.डी.कुलकर्णी, श्री.भरत अमळकर

उक्त मार्गदर्शकांनी पुढील १ ते २ महिन्यात संबंधित विद्यापीठास भेट देणे, तेथील राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाचा आढावा घेणे, समस्या, अडचणी इ.चे निराकरण करणे, विद्यापीठांच्या राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणासंदर्भातील Best Practices अभ्यासणे इ.जबाबदारी पार पाडतील. विद्यापीठांनी या भेटीदरम्यान आपल्या विद्यापीठाचे प्र-कुलगुरू यांना याकरिता नोडल अधिकारी म्हणून नियुक्त करावे. विद्यापीठांनी आपल्या विद्यापीठाच्या संबंधित मार्गदर्शकांशी संपर्क करावा.

वर उल्लेखित अ ते उ संदर्भात आवश्यक ती कार्यवाही तात्काळ विद्यापीठांनी करावी.

 (डॉ.शैलेंद्र देवळाणकर)
 प्र.शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)
 महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१६.

प्रत- माहितीस्तव सादर

मा.प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-३२

प्रत-माहिती व कार्यवाहीसाठी

प्रत- सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य

२/- त्यांना कळविण्यात येते की, उक्त विषयाबाबतची कार्यवाही सर्व विद्यापीठस्तरावरून करण्याबाबत आपल्या स्तरावरून विद्यापीठाशी संपर्क करावा.